P9_TA(2023)0084

# Tunisko: nedávne útoky na slobodu prejavu a združovania a odborové zväzy, najmä prípad novinára Núraddína Bútára

**Uznesenie Európskeho parlamentu zo 16. marca 2023 o nedávnych útokoch na slobodu prejavu a združovania a proti odborovým zväzom v Tunisku, najmä o prípade novinára Núraddína Bútára (2023/2588(RSP))**

(C/2023/407)

*Európsky parlament,*

— so zreteľom na článok 144 ods. 5 a článok 132 ods. 4 rokovacieho poriadku,

A. keďže prezident Saíd sám rozhoduje od 25. júla 2021, odvolal vládu, rozpustil parlament, zrušil ústavu z roku 2014, rozpustil nezávislý vysoký volebný úrad, vysokú súdnu radu, všetky obecné zastupiteľstvá a odvolal 57 sudcov;

B. keďže 13. februára 2023 protiteroristické jednotky zatkli novinára a riaditeľa najväčšej nezávislej tuniskej rozhlasovej stanice Núraddína Bútára z politicky motivovaných dôvodov a nepodložených obvinení, spolu s niekoľkými predstaviteľmi opozície vrátane Chaímy Issaovej, Issáma Chebbího, Gháziho Chaouachiho, Chájama Turkího a Jaouhara Bena Mbareka; keďže vojenský súd odsúdil novinára Salaha Attiu na tri mesiace odňatia slobody a protiteroristický súd odsúdil novinárku Chálifu Gasmiovú na jeden rok odňatia slobody; keďže 24. februára 2023 polícia uskutočnila raziu v redakcii novín *OneTN*; keďže zatknutí novinári boli označení za teroristov a zradcov;

C. keďže viaceré prezidentské dekréty oslabili demokratické inštitúcie, práva a slobody vrátane zákonného dekrétu č. 54 o počítačovej kriminalite, v ktorom sa ukladajú tresty odňatia slobody na päť rokov za šírenie falošných správ;

D. keďže subsaharskí migranti boli falošne obvinení z toho, že sa snažia demograficky nahradiť Tunisanov, a došlo k útokom proti nim;

E. keďže zástupca odborov Anís Káabí bol 31. januára 2023 zatknutý, viac ako 36 odborárov bolo stíhaných za účasť na štrajku, generálna tajomníčka ETUC Esther Lynch bola 23. februára 2023 vyhostená z Tuniska a odborovým zväzom zo šiestich krajín EÚ bol odopretý vstup do krajiny;

F. keďže v zákone o mimovládnych organizáciách sa údajne stanovuje, že mimovládne organizácie musia byť vopred schválené vládou a ich financovanie zo zahraničia musí schváliť centrálna banka;

1. naliehavo vyzýva tuniské orgány, aby okamžite prepustili Núraddína Bútára a všetky ostatné osoby, ktoré sú svojvoľne zadržiavané, vrátane novinárov, sudcov, právnikov, politických aktivistov a odborárov, ako je Anís Káabí, a aby dodržiavali slobodu prejavu a združovania, ako aj práva odborových zväzov a pracovníkov v súlade s ústavou Tuniska a medzinárodnými zmluvami vrátane dohovorov Medzinárodnej organizácie práce; odsudzuje vyhostenie generálnej tajomníčky ETUC Esther Lynchovej a kriminalizáciu solidarity medzinárodných odborových zväzov ako očividný útok na odborovú organizáciu UGTT a globálne odborové hnutie;

2. vyzýva tuniskú vládu, aby zabezpečila sociálny dialóg, rešpektovala kolektívne zmluvy a prijala opatrenia na riešenie krízy životných nákladov;

3. je hlboko znepokojený autoritárskym smerovaním prezidenta Saída a jeho inštrumentalizáciou zúfalej sociálno-ekonomickej situácie v Tunisku na zvrátenie historických demokratických zmien v krajine; vyzýva preto na ukončenie prebiehajúcich zásahov proti občianskej spoločnosti;

4. naliehavo vyzýva orgány, aby okamžite znovu vymenovali sudcov, ktorí boli svojvoľne prepustení, zvrátili všetky opatrenia, ktoré oslabujú nezávislosť súdnictva, a aby ukončili využívanie vojenských súdov na stíhanie civilistov; vyjadruje poľutovanie nad tým, že orgány odmietli vyhovieť príkazu správneho súdu znovu vymenovať 49 sudcov;

5. naliehavo vyzýva podpredsedu Komisie/vysokého predstaviteľa Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku a členské štáty, aby verejne odsúdili prudko sa zhoršujúcu situáciu v oblasti ľudských práv; zdôrazňuje, že osobitné podporné programy EÚ pre ministerstvá spravodlivosti a vnútorných vecí by sa mali pozastaviť; vyzýva delegáciu EÚ a členské štáty, aby monitorovali politické súdne procesy a zúčastňovali sa na nich a aby sa zapájali do pravidelného dialógu s občianskou spoločnosťou;

6. pripomína, že zachovanie reprezentatívnych inštitúcií má zásadný význam pre rozvoj krajiny; vyjadruje hlboké znepokojenie nad zákonom o mimovládnych organizáciách; zdôrazňuje význam inkluzívneho národného dialógu a slobodnej a silnej občianskej spoločnosti vrátane Kvarteta pre národný dialóg, ktorý získal Nobelovu cenu, ako aj odborovej organizácie UGTT;

7. dôrazne odsudzuje rasistické vyjadrenia prezidenta Saída proti subsaharským migrantom a následné útoky proti nim; vyzýva orgány, aby dodržiavali medzinárodné a vnútroštátne právo, najmä zákon č. 50 – 2018 proti rasovej diskriminácii;

8. poveruje svoju predsedníčku, aby postúpila toto uznesenie Rade, Komisii, ESVČ, podpredsedovi Komisie/vysokému predstaviteľovi Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku, prezidentovi Tuniska, vláde Tuniska a Zhromaždeniu zástupcov ľudu.